

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	7015201255
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7015201255.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky Q. K. D., bytom H., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sd/63/2015-19 zo dňa 20. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sd/63/2015-19 zo dňa 20. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 18. júna 2015, ktorým odporkyňa v zmysle § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku. Zdravotný stav navrhovateľky bol opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne Trebišov s tým záverom, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %. Z toho dôvodu navrhovateľke patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume, nakoľko sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 2501 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku. Posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky, ktorému zodpovedá percentuálne vyjadrenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % je obsahom pripojeného odborného

posudku zo dňa 2. júna 2015, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia tohto rozhodnutia a sú v ňom uvedené všetky rozhodujúceho skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudkového záveru o tom, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, s rovnakou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako pri predchádzajúcom posúdení jej zdravotného stavu.

Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Trebišov v posudku zo dňa 2. júna 2015 na základe podkladov zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľky, jej vyjadrení a vlastného vyšetrenia uviedol, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky je ľahká mentálna retardácia zaradená do kapitoly V., položka 6, písmeno a/ a zodpovedá jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %. Posudkový lekár sociálneho poistenia v tomto posudku uviedol, že podkladom na posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sú lekárske vyšetrenia, a to psychiatrické zo dňa 12. januára 2015, 7. apríla 2015 a psychologické vyšetrenie zo dňa 13. mája 2015, ktoré aj z medicínskeho hľadiska vyhodnotil.

Konštatoval, že navrhovateľka, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku od 2. septembra 2004 s 50 % MPSVZČ pre ľahkú mentálnu retardáciu s poruchami správania a pre epizódu stredne ťažkej depresie, je pravidelne mesačne liečená depotnou injekčnou terapiou - Fluanxolom. Pri poslednom psychologickom vyšetrení 14. marca 2015 je popisovaný ľahký stupeň mentálnej retardácie s IQ 69, minimálny stupeň gramotnosti, myslenie konkretizované, nechápe zmysel a hodnotu peňazí, pojem času tiež nemá pre ňu význam, chýbajú jej vôľové a motivačné charakteristiky osobnosti, vie zvládnuť jednoduché elementárne pracovné úkony krátkodobého rázu, osobnosť je simplexná, sociálne a emočne nevyzretá s výkyvmi nálad, emočne nestabilná. Posudkový lekár sociálneho poistenia konštatoval, že takýto stav naďalej podmieňuje 50 % MPSVZČ.

Ako ďalej uviedol krajský súd na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Trebišov dňa 19. augusta 2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach, dňa 30. októbra 2015. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Trebišov vo svojom posudku zo dňa 19. augusta 2015 uviedol, že navrhovateľka k opravnému prostriedku nedoložila žiadne nové odborné lekárske nálezy, pričom doložila iba lekársku správu z Psychiatrickej liečebne v Trebišove, kde bola hospitalizovaná od 17. marca 2014 - 21. mája 2014. Uviedol, že s týmto nálezom bola posúdená dňa 21. októbra 2014 na Sociálnej poisťovni, pobočka Trebišov a aj 8. októbra 2014 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne ústredie. Posudkový lekár sociálneho poistenia v tomto posudku uviedol, že naďalej trvá na pôvodnom posudku a celú spisovú dokumentáciu odosiela Sociálnej poisťovni, ústredie do Košíc.

Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach vo svojom posudku zo dňa 30. októbra 2015 vyhodnotil z medicínskeho hľadiska psychologické vyšetrenie zo dňa 12. februára 2014, 13. marca 2015, psychiatrické vyšetrenie zo dňa 24. februára 2014, prepúšťacu správu z hospitalizácie na Psychiatrickom oddelení NsP Trebišov: 17. marca 2014 - 3. apríla 2014, Psychiatrickej liečebni NsP Trebišov: 3. apríla 2014 - 21. mája 2014 a psychiatrické vyšetrenie zo dňa 12. januára 2015 a 7. apríla 2015. Posudkový lekár sociálneho poistenia v tomto posudku ďalej uviedol, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky je ľahká mentálna retardácia, zaradená do kapitoly V., položka 6, písmeno a/ a zodpovedá jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %. Konštatoval, že bol opakovane zhodnocovaný zdravotný stav navrhovateľky, naposledy posudkovým lekárom SP, ústredie dňa 8. decembra 2014 pre ľahkú duševnú zaostalosť s poruchami správania so stanovenou 50 % MPSVZČ. Uviedol, že novodoložené lekárske nálezy v zhode so záverom posudkovej lekárky sociálnej poisťovne pobočky Trebišov zo dňa 2. júna 2015 sú bez podstatnejších zmien v zmysle zhoršenia, naďalej pri pretrvávajúcom postihnutí vyplývajúceho z rozhodujúceho zdravotného postihnutia, MPSVZČ zdôvodňuje 50 %. Konštatoval, že navrhovateľka môže vykonávať prácu len v prostredí bez zvýšených psychických nárokov a jednoduché manuálne práce pod dozorom druhej osoby.

Súd na základe vykonaného dokazovania v súdnom preskúmovacom konaní dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili zdravotné postihnutie navrhovateľky na základe odborných lekárskeho vyšetrení. Navrhovateľka v konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov, a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybniť. Podľa podaných posudkov posudkových lekárov, pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, má navrhovateľka stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50 %. Jej zdravotný stav neodôvodňuje stanovenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Vzhľadom na to, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, preto jej patrí suma invalidného dôchodku určená podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, a preto nebol dôvod, aby sa dávka navrhovateľke vyplácala vo vyššej sume tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľka podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Uviedla, že trvá na dôvodoch opravného prostriedku.

Vo vyjadrení k odvolaniu odporkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Odporkyňa vo vyjadrení uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov spochybnili alebo vyvrátili. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto jej nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 20. novembra 2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. augusta 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods.1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 (zákona č. 99/1963 Z.z. Občiansky súdny poriadok).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O. s. p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. júna 2015, ktorým bola navrhovateľke podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení zamietnutá žiadosť o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Trebišov zo dňa 2. júna 2015, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku, je navrhovateľka naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 50 %. V uvedenom posudku, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia odporkyne, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Trebišov dňa 19. augusta 2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie dňa 30. októbra a 2015. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Najvyšší súd konštatuje, že pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Z vypracovaných lekárskeho posudkov zo dňa 2. júna 2015, 19. augusta 2015 a 30. októbra 2015 je zrejmé, že navrhovateľka má stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľky o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. V lekárskeho posudkoch posudkoví lekári zohľadnili všetky dostupné lekárske správy, ktoré mali k dispozícii.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd záverom považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľka kedykoľvek možnosť znovu požiadať o prehodnotenie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Odvolací súd taktiež na záver udáva, že pre rozhodnutie vo veci je záväzný skutkový stav zistený v čase rozhodovania o invalidnom dôchodku.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľka v konaní nemala úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.